CYNGOR GWYNEDD

CYFARFOD	Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth
DYDDIAD Y CYFARFOD	16 Mehefin 2026
TEITL YR EITEM	DATGANIAD CYNGOR GWYNEDD YNGHYLCH HYBU AMRYWIAETH MEWN DEMOCRATIAETH
PWRPAS	Cyflwyno datganiad drafft ynghyd â'r rhaglen waith i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth am sylwadau cyn ei gyflwyno i'r Cyngor llawn i'w fabwysiadu
SWYDDOG CYSWLLT	Annes Sion – Arweinydd Tim Democratiaeth

1. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

Bod y Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth yn argymell i'r Cyngor Llawn fabwysiadu y Datganiad Amrywiaeth Mewn Democratiaeth (ar ei newydd wedd) ynghyd â'r rhaglen waith i gefnogi gweithredu ar y datganiad.

2. CEFNDIR A RHESYMEG

Rhagair

3. Mae Cyngor Gwynedd wedi bod yn gefnogol i hybu amrywiaeth mewn democratiaeth, gyda nifer o gamau wedi eu cymryd dros y blynyddoedd i geisio annog mwy o bobl o amrywiol gefndiroedd i sefyll mewn etholiadau.

4. Yng nghyfarfod y Cyngor Llawn ar y 7fed o Hydref, 2021 bu i Gyngor Gwynedd fabwysiadu Datganiad Amrywiaeth mewn Democratiaeth – gan ddatgan yn glir a chyhoeddus ein ymrwymiad ni yma yng Ngwynedd.

5. Gydag etholiadau Llywodraeth Leol Cymru ar y gweill ym mis Mai 2027, mae'n amserol adolygu'r datganiad cyhoeddus fod Cyngor Gwynedd yn hybu a hyrwyddo amrywiaeth mewn democratiaeth. Er nad yw'n ofyn statudol rydym yn grediniol fod aelodau etholedig cyfredol Cyngor Gwynedd yn awyddus i sicrhau cynrychiolaeth deg o'r gymdeithas yng Ngwynedd i sefyll yn yr etholiadau ac felly'n annog unigolion o bob cefndir i wneud hynny.

6. Mae adolygiad o’r datganiad yn **atodiad 1. Nid oes newid sylweddol yn y datganiad, namyn mân ddiweddaru er mwyn sicrhau ei fod yn gyfredol. Fodd bynnag, mae’n bwysig ein bod yn ail ddatgan ein ymrwymiad i hybu amrywiaeth mewn democratiaeth cyn etholiad Llywodraeth Leol 2027.**

7. Mae **atodiad 2** yn cynnwys rhaglen waith i sicrhau fod y Cyngor yn cymryd camau penodol i geisio hybu amrywiaeth mewn democratiaeth a gwireddu’r datganiad uchod.

8. Gofynnwn i chi fel aelodau y Pwyllgor am eich sylwadau ar yr adolygiad o’r datganiad, ynghyd a’r cynllun gwaith fel y gellir eu cyflwyno i’w mabwysiadu gan y Cyngor Llawn ym mis Gorffennaf.